

XIX. — CATALOGUS DER NEDERLANDSCHE MOLLUSCA VAN 's RIJKS MUSEUM VAN NATUURLIJKE HISTORIE.

DOOR Dr. J. H. VERNHOUT.

II.

Als vervolg op den catalogus der land-, zoetwater- en brakwatermollusca, geef ik hier een lijst der zeemollusca van Nederland, in 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie aanwezig op 1 September 1916.

Onder de schelpen, die op onze stranden aanspoelen, vindt men vaak voorwerpen, die het voorkomen van fossielen hebben. Of het werkelijk fossielen zijn, is niet altijd uit te maken, daar die voorwerpen soms tot soorten behoren, die nog levend op onze kust, of in de Zuidelijke Noordzee voorkomen. Een vindplaats die vooral gekarakteriseerd is door de groote menigte van dergelijke voorwerpen, is het strand van Walcheren, bij Domburg. Ongetwijfeld zijn de meeste schelpen, die daar in dien toestand gevonden worden, werkelijk fossielen. Daarom vermeld ik hen in een afzonderlijke lijst (zie blz. 183). Het materiaal dat mij ten dienste stond om die lijst samen te stellen, heeft het Museum voor verreweg het grootste gedeelte ten geschenke ontvangen van Jhr. W. C. van Heurn, die het zelf verzameld heeft.

De systematische indeeling is volgens Pelseneer: „Mollusca” in Ray Lankester's Treatise on Zoology, 1906. Voor de nomenclatuur is grotendeels gevolgd Dautzenberg et Durouchoux: „Les Mollusques de la baie de Saint-Malo”, 1913. Voor de Cephalopoda heb ik gebruik gemaakt van een manuscript van L. Joubin over de Cephalopoda in 's Rijks Museum van Natuurlijke Historie, dat op het Museum aanwezig is.

Voor verdere opmerkingen verwijs ik naar blz. 34 van dit deel.

Klasse **AMPHINEURA**
Orde **Polyplacophora**
Familie **ISCHNOCHITONIDAE**
Geslacht **ISCHNOCHITON**

I. cinereus (L.)

Nederland, 1 J. Flippo, 1913.

Katwijk, 1, 2 (alc.) P. P. de Koning, Nov. 1911.

Noordwijk, 4 P. P. de Koning, Juli 1914.
 den Helder, 1 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.
 Fort den Helder en haven van Oude Schild, 4 Mej. J. Scholten, XX.
 Walcheren, 2 (alc.) Dr. L. A. J. Burgersdijk, XIX.
 Westenschouwen, 2 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.
 Holwerd, 6, 6 (alc.) C. Druyvesteyn, 23 Aug. 1915.

Klasse **GASTROPODA**
 Orde **Aspidobranchia**
 Onderorde **Docoglossa**
 Familie **PATELLIDAE**
 Geslacht **PATELLA**

P. vulgata L.

Katwijk, 1 Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909.
 Scheveningen, 3 Jhr. W. C. van Heurn, 31 Oct. 1909, 1910.
 Hoek van Holland, 1 Jhr. W. C. van Heurn, XX.
 Walcheren 46, 8 (alc.), 40 weeke deelen (alc.) Jhr. W. C. van
 Heurn, Maart en April 1916.

Onderorde **Rhipidoglossa**
 Familie **FISSURELLIDAE**
 Geslacht **FISSURELLA**

F. mamillata Risso

Walcheren, 1 Jhr. W. C. van Heurn, Mei 1916.

Familie **TROCHIDAE**
 Geslacht **GIBBULA**

G. tumida (Mont.)

Noordwijk, 1 P. P. de Koning, Mei 1912.

Orde **Pectinibranchia**
 Onderorde **Taenioglossa**
 Familie **LITTORINIDAE**
 Geslacht **LITTORINA**

L. littorea (L.)

Nederlandsche kust, 14 Cabinet Dalen, 1ste helft XIXde eeuw.
 Katwijk, 47 J. Flippe, 1 Sept. 1914.
 Wassenaar, 9 P. P. de Koning, XX.
 Scheveningen, 108, 14 overlangsche doorsneden, opercula, Jhr. W.
 C. van Heurn, 1906—1910.

Hoek van Holland, 2 Jhr. W. C. van Heurn, XX.
Strand van Goeree, 12 P. van Eijk, 1916.
Zeeburg bij Amsterdam, 1 Jhr. W. C. van Heurn, Nov. 1909.
IJmuiden, 8 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.
den Helder, zuidwal, 26 (alc.) K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Nieuwediep, vangdam, 17 Zoölogisch Station den Helder, 10 Febr. 1915.
Texel, Zuiderzeestrand, 24 Jhr. W. C. van Heurn, 7 Juni 1909.
Oosterend op Texel, 53 jonge voorw., Jhr. W. C. van Heurn, Juni 1909.
Walcheren, 7 Dr. J. A. Herklots en Dr. L. A. J. Burgersdijk, XIX.
Domburg, 27, XIX.
Strand bij Domburg, 51 en opercula, Jhr. W. C. van Heurn, Maart
en April 1916.
Slik van Vrouwepolder, 93 en opercula, Jhr. W. C. van Heurn,
April 1916.
Bruinisse, 1 J. Flippo, Nov. 1911.
Cadzand, 1 jong voorwerp, C. J. Neeteson, Juni 1916.
Bergen-op-Zoom, 6 P. P. de Koning, 1915.
Harlingen, 2 Jhr. W. C. van Heurn, 1906.

L. saxatilis (Olivi)

subspecies *rudis* Maton, var. *rudissima* Bean

Katwijk, 1 P. P. de Koning, Juni 1914; 2 J. Flippo, 1 Sept. 1914.
Noordwijk, 1 P. P. de Koning, Mei 1912.
Scheveningen, talrijk, Jhr. W. C. van Heurn, 1906—1910; 6 P. P.
de Koning, Juli 1914.
Strand van Goeree, 3 P. van Eijk, 1916.
den Helder, 50 K. W. Dammerman, Sept. 1908. Hierbij wellicht
enkele subspec. *tenebrosa* Mont.
Texel, Zuiderzeestrand, 1 Jhr. W. C. van Heurn, Juni 1909.
Oosterend op Texel, talrijk, Jhr. W. C. van Heurn, Juni 1909.
Hierbij wellicht ook subspec. *tenebrosa* Mont. en var. *lugubris* Recluz.
Walcheren, 85 Dr. J. A. Herklots, XIX.
Domburg, 29, XIX.
Strand bij Domburg, talrijk en opercula, Jhr. W. C. van Heurn,
Maart en April 1916. Hierbij wellicht de typische soort en subspec.
tenebrosa Mont. var. *lugubris* Recluz.
Slik van Vrouwepolder, 64 en opercula, Jhr. W. C. van Heurn,
April 1916.
Cadzand, 2 C. J. Neeteson, Juni 1916.
Stavoren, 6 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

subspecies *tenebrosa* Mont.

Texel, binnendijks, 34 Jhr. W. C. van Heurn, 7 Juni 1909.

subspecies *tenebrosa* Mont. var. *lugubris* Recluz.

Mond van de Schelde, 9 Dr. V. Willem XX.

L. obtusata (L.)

subspecies *littoralis* L.

Noordzee, 1, XIX.

Goeree, 1 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX; 11 P. van Eijk, 1916.

Ouddorp, 5 P. van Eijk, XX.

den Helder, 15, 44 (alc.) K. W. Dammerman, Sept. 1908.

Strand bij Domburg, 1 Jhr. W. C. van Heurn, 16 April 1916.

Slik van Vrouwepolder, 20 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

subspecies *littoralis* L. var. *retusa* Lam.

Scheveningen, 1, XIX.

Goeree, 6 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Ouddorp, 2 P. van Eijk, XX.

Walcheren, 10, 9 (alc.) Dr. J. A. Herklots, XIX.

Slik van Vrouwepolder, 101 en opercula, Jhr. W. C. van Heurn,
April 1916.

Geslacht LACUNA

L. vincta (Mont.)

Texel, 7; Zuiderzeestrand, 1 Jhr. W. C. van Heurn, Juni 1909.

Strand bij Domburg, 3 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie RISSOIDAE

Geslacht RISSOA

R. membranacea (Ad.)

Texel, 96; Zuiderzeestrand, 5 Jhr. W. C. van Heurn, Juni 1909.

Eiland Griend, 1 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

R. parva (da Costa)

?Strand bij Domburg, 1 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

var. *interrupta* Ad.

Strand bij Domburg, 1 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie ADEORBIIDAE

Geslacht ADEORBIS

A. subcarinatus (Mont.)

Strand bij Domburg, 1 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie TURRITELLIDAE

Geslacht TURRITELLA

T. communis Risso

Katwijk, 1 A. A. van Bemmelen, XIX.

Noordwijk, 5 J. H. Meijer, XX.

Noordzee, 53° 44' N. B., 3° 28' O. L., 2 (alc.) Rijks-Instituut voor het onderzoek der zee, 19 Aug. 1906.

Familie APORRHAIIDAE

Geslacht APORRHAÏS

A. pespelecani (L.)

Katwijk, 2 P. P. de Koning, Maart 1911; 1, Robert en Rudolf Crommelin, 1914.

Noordwijk, 1. P. P. de Koning, Mei 1912.

Familie NATICIDAE

Geslacht NATICA

N. catena (da Costa)

Nederlandsche kust, 1 weeke deelen (alc.), XIX; eierkapsels (droog en alc.), XIX; eierkapsels (alc.) Jhr. W. C. van Heurn, 1909.

Strand van Zuid-Holland, 1 aangetast door *Hydractinia echinata* Flem., Jhr. W. C. van Heurn, XX.

Katwijk, 15 Dr. F. A. Jentink, 1906; 18 Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909; 1 C. Ritsema Cz., Mei 1915; 3 aangetast door *Hydractinia echinata* Flem., A. M. A. Kohlbeck, Juli 1916.

Strand tusschen Katwijk en Noordwijk, 5 J. Flippe, Sept. 1911; 3 aangetast door *Hydractinia echinata* Flem., Dr. J. H. Vernhout, 12 Mei 1913.

Noordwijk, 2, XIX; 24 Dr. J. A. Herklots, XIX; 3 J. H. Meijer, XX; 3 P. P. de Koning, Mei 1912; 2 C. Ritsema Cz., Nov. 1914.

Wassenaar, 1 Dr. J. H. Vernhout, 14 Mei 1916; eierkapsels, Mevr. H. Martin—Icke, XX.

Scheveningen, 70, 13 overlansche doorsneden, 49 aangetast door *Hydractinia echinata* Flem., opercula, Jhr. W. C. van Heurn, 1909, 1910.

Hellevoetsluis, 5 Jhr. W. C. van Heurn, 22 Juli 1909.

Strand van Goeree, 3, 2 aangetast door *Hydractinia echinata* Flem., P. van Eijk, 1916.

Zandvoort, 6 P. P. de Koning, Aug. 1910.

Strand bij Domburg, 1 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

N. nitida (Don.)var. *alderi* Forbes.Zuid-Holland, 1, 2 voorw. aangetast door *Hydractinia echinata* Flem.,
Jhr. W. C. van Heurn, XIX.

Katwijk, 15 Dr. F. A. Jentink, 1906; 6 P. P. de Koning, Aug. 1914.

Noordwijk, 23, XIX; 45 J. H. Meijer, XX; 27 P. P. de Koning,
Mei 1912; 3 C. Ritsema Cz., Nov. 1914.

Noordwijk en Scheveningen, 26 Dr. J. A. Herklots, XIX.

Wassenaar, 20 P. P. de Koning, Aug. 1913.

Scheveningen, 150 Jhr. W. C. van Heurn, XX en Maart 1911.

Strand van Goeree, 6 P. van Eijk, 1916.

Zandvoort, 15 P. P. de Koning, Aug. 1910.

Walcheren, 5 (alc.) Dr. J. A. Herklots, XIX.

Domburg, 180, XIX.

Strand bij Domburg, 10 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie CYPRAEIDAE

Geslacht CYPRAEA

C. arctica (Solander in Humphrey), Pulteney

Strand bij Domburg, 5 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie SCALIDAE

Geslacht SCALA

S. communis (L.)

Nederlandsche kust, 7, XIX.

Strand van Zuid-Holland, 51 Jhr. W. C. van Heurn, XX.

Noordwijk, 5 J. H. Meijer, XX; 3 Mej. H. Claessen, 1907; 1 P.
P. de Koning, Aug. 1914.

Tusschen Noordwijk en Zandvoort, 8 P. P. de Koning, Juli 1914.

Scheveningen, 1 overlangsche doorsnede, Jhr. W. C. van Heurn,
1909; 55 Jhr. W. C. van Heurn, Maart 1911.

Strand van Goeree, 1 P. van Eijk, 1916.

Domburg, 157, XIX.

Strand bij Domburg, 27 Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

Cadzand, 9 C. J. Neeteson, Juni 1916.

S. trevelyana (Leach)

? Noordwijk, 1 J. H. Meijer, XX.

S. clathratula (Ad.)

? Strand bij Domburg, 1 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie PYRAMIDELLIDAE

Geslacht ODOSTOMIA

O. rissoides Hanl.

? Strand bij Domburg, 2 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Onderorde Stenoglossa

Familie BUCCINIDAE

Geslacht NEPTUNEA

N. antiqua (L.)

Nederlandsche kust, 1 (alc.) A. A. van Bemmelen, XIX; eierkapsels (alc.), XIX.

Katwijk, 2 A. A. van Bemmelen, XIX.

Goeree, 2 P. van Eijk, XX, 1916.

Zandvoort, 1 P. P. de Koning, Aug. 1915.

Strand bij IJmuiden, 3 Jhr. W. C. van Heurn, Jan. 1915.

Geslacht BUCCINUM

B. undatum L.

Nederlandsche kust, 4 (hieronder var. *vulgare* da Costa) J. H. Meyer, Dr. W. G. N. van der Sleen, XX; eierkapsels en jonge voorw. (alc.), XIX.

Noordzeestrand, 26 (hieronder var. *littorale* King, var. *striatum* Penn., var. *flexuosum* Jeffr.) Jhr. W. C. van Heurn, XX.

Katwijk, 4 en eierkapsels, XIX; 12 (hieronder var. *striatum* Penn., var. *littorale* King) Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909; 1 F. Pollen, 1862; 1 W. Kohlbeck, Nov. 1914; 1 jong voorw., P. P. de Koning, Jan. 1915; eierkapsels, A. M. A. Kohlbeck, Juli 1916.

Noordwijk, 5 (alc.) Dr. J. A. Herklots, XIX; 1 jong voorw., XIX; 1 jong voorw., Dr. J. H. Vernhout, Aug. 1911; 1 jong voorw., J. H. Meijer, XX.

Wassenaar, eierkapsels, J. Flippo, XX.

Scheveningen, 30 (hieronder var. *striatum* Penn., var. *littorale* King), 7 jonge voorw., 2 overlansche doorsneden, (var. *striatum* Penn.) Jhr. W. C. van Heurn, XX en Oct. 1909; 1 (var. *planum* Verkr.) F. A. Verkrüzen, XIX; 1 (var. *striatum* Penn.) Dr. E. D. van Oort, XX.

Hoek van Holland, 3 Jhr. W. C. van Heurn, 1910.

Strand van Goeree, 2 (var. *striatum* Penn.) P. van Eijk, 1916.

Zandvoort, 8 (hieronder var. *striatum* Penn., var. *planum* Verkr., var. *littorale* King, var. *vulgara* da Costa), Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

- Texel, 6, 2 overlansche doorsneden (hieronder var. *striatum* Penn.)
 Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
 Vlieland, 1 (var. *striatum* Penn.) Jhr. W. C. van Heurn, 1907.
 Strand van Walcheren, 4 jonge voorw. Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

Familie NASSIDAE

Geslacht NASSA

N. reticulata (L.)

- Nederlandsche kust, 20 Jhr. W. C. van Heurn, XX.
 Noordwijk, 1 P. P. de Koning, Aug. 1914.
 Wassenaar, 1 Jhr. W. C. van Heurn, XX.
 Scheveningen, 21 Jhr. W. C. van Heurn, 1908, 1911.
 Zandvoort, 2 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX; 1 P. P. de Koning,
 Aug. 1910.
 Domburg, 11 Dr. J. A. Herklots, XIX.
 Strand bij Domburg, 5 Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

var. *mamillata* Risso.

- Nederlandsche kust, 6 Jhr. W. C. van Heurn, XX.
 Scheveningen, 3 Jhr. W. C. van Heurn, 1911.
 Zeeburg bij Amsterdam, 1 Jhr. W. C. van Heurn, 26 Nov. 1909.
 Zandvoort, 1 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.
 Strand bij Domburg, Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

N. incrassata (Ström.)

- Nederlandsche kust, 1 Jhr. W. C. van Heurn, XX.
 Scheveningen, 2 Jhr. W. C. van Heurn, XX en 1911.
 Strand bij Domburg, 4 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie MURICIDAE

Geslacht OCINEBRA

O. erinaceus (L.)

- Domburg, 3, XIX.
 Strand bij Domburg, 2 Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

Familie PURPURIDAE

Geslacht PURPURA

P. lapillus (L.)

- Walcheren, 3 (alc.) Dr. L. A. J. Burgersdijk, XIX.
 Domburg, 54, XIX; 65, 2 overlansche doorsneden, Jhr. W. C. van
 Heurn, Aug. 1905.

Strand bij Domburg, talrijk voorw., opercula, eierkapsels, 35 (alc.)
Jhr. W. C. van Heurn, 1916.
Vlissingen, 1, XIX; 2 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Familie PLEUROTOMIDAE

Geslacht BELA

B. turricula (Mont.)

Katwijk, 1 P. P. de Koning, Oct. 1911.
Noordwijk, 1 P. P. de Koning, XX.
Scheveningen, 9, 1 aangetast door *Hydractinia echinata* Flem., Jhr.
W. C. van Heurn, XX, 1911.
Zandvoort, 1 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX; 2 P. P. de Koning,
Juli 1914.
Domburg, 1, XIX.
Strand bij Domburg, 2 Jhr. W. C. van Heurn, Apr. 1916.

Orde Opisthobranchia

Onderorde Tectibranchia

Familie ACTAEONIDAE

Geslacht ACTAEON

A. tornatilis (L.)

Scheveningen, 3 Jhr. W. C. van Heurn, 1905, 16 Mei 1910.
Loosduinen, 1 P. J. van Breemen, 1898.
IJmuiden, 4 Jhr. W. C. van Heurn, Jan. 1915.

Familie TORNATINIDAE

Geslacht TORNATINA

T. obtusa (Mont.)

Texel, 15 K. W. Dammerman, Juli 1907.
Strand bij Domburg, 2 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie APLYSIIDAE

Geslacht APLYSIA

A. depilans (L.)

? Katwijk, 1 (alc.) Dr. H. Schlegel, XIX.

Onderorde Nudibranchia

Familie DORIDIDAE PHANEROBRANCHIATAE.

Geslacht ACANTHODORIS

A. pilosa (Müll.)

Noordzee, 1 (alc.) Dr. L. A. J. Burgersdijk, XIX.
Walcheren, 5 (alc.) Dr. L. A. J. Burgersdijk, XIX.

Geslacht LAMELLIDORIS

L. bilamellata (L.)

Oosterschelde, 2 (alc.) C. J. Bottemanne, XIX.

Familie AEOLIDIDAE

Geslacht FACELINA

F. drummondi (Thomps.)

Haven van Nieuwediep, 1 (alc.) Zoölogisch Station den Helder, Sept. 1908.

F. coronata (Forbes)

Nieuwediep, 2 (alc.), 1 (formaline) Dr. J. C. C. Loman, 1892, 1915.

Geslacht AMPHORINA

A. aurantiaca (A. & H.)

Nieuwediep, 23 (alc.) Dr. J. C. C. Loman, 1892.
Haven van Nieuwediep, 1 (alc.) Zoölogisch Station den Helder,
Sept. 1912.

Klasse SCAPHOPODA

Familie DENTALIIDAE

Geslacht DENTALIUM

D. entalis L.

Katwijk, 1 P. P. de Koning, Dec. 1912.

Klasse PELECYPODA

Orde Protobranchia

Familie NUCULIDAE

Geslacht NUCULA

N. tumidula Malm

Strand van Zuid-Holland, 1 P. P. de Koning, 1912.
Noordwijk, 1 P. P. de Koning, 1912.

Familie LEDIDAE

Geslacht MALLETTIA

M. obtusa M. Sars

Noordwijk, 1 P. P. de Koning, 1912.

Orde Filibranchia
Onderorde Anomiacea
Familie ANOMIIDAE
Geslacht ANOMIA

A. ephippium L.

Katwijk, 1 Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909.
Zandvoort, 3 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Geslacht MONIA

M. aculeata (Müll.)

Zandvoort, 1 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Onderorde Arcacea
Familie ARCIDAE
Geslacht ARCA

A. lactea L.

Ten Westen van Texel, $\frac{1}{2}$ Dr. J. J. Tesch, 29 Juni 1912.
Strand bij Domburg, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

A. spec.

Katwijk?, 1 (alc.) Dr. G. Schlegel, XIX.

Een vrij groote *Arca*-soort, die met geen der in de Noordzee voorkomende species overeenkomt, daarentegen wel met de Oostindische *A. cornea* Rvc. Hoewel het een volkomen gaaf voorwerp is, dat blijkbaar levend is verzameld, vermoed ik toch dat er indertijd een verwisseling van etiketten heeft plaats gehad, en dat dit voorwerp uit een verzameling van Oost-Indië, in de Nederlandsche collectie verdwaald is geraakt.

Onderorde Mytilacea
Familie MYTILIDAE
Geslacht MYTILUS

M. edulis L.

Nederland, 11, XIX; 2 (alc.), XIX; 2 weeke deelen (alc.), XIX.
Katwijk, 90 $\frac{1}{2}$, 2 Oct. 1850; 9 $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909; 9 P. P. de Koning, Juli 1914; 27 A. M. A. Kohlbeck, Juli 1916.
Noordwijk, 1 en talrijke jonge voorw. Dr. J. A. Herklots, XIX; 2 $\frac{1}{2}$ P. P. de Koning, Mei 1912.
Wassenaar, 20, XIX.

- Scheveningen, 44³/₂, 6 (alc.) Jhr. W. C. van Heurn, XX, Maart 1910; 4¹/₂ J. H. Meijer, XX.
 Hoek van Holland, 1 Jhr. W. C. van Heurn, Juni 1909.
 Strand van Goeree, 3⁴/₂ P. van Eijk, 1916.
 Texel, ³/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
 Vlieland, 1 Jhr. W. C. van Heurn, 1906.
 Zeeland, 76, XIX; 1 parel, Dr. J. H. Vernhout, 1914.
 Strand bij Domburg, talrijke voorw., Jhr. W. C. van Heurn, Maart en April 1916.
 Zuidelijke kom der Zuiderzee, talrijke voorw. (droog en alc.) Mej. Dr. C. Popta, Juli 1905.

Orde **Pseudolamellibranchia**

Onderorde **Pectinacea**

Familie **PECTINIDAE**

Geslacht **CHLAMYS**

C. opercularis (L.)

- Noordzee, ²/₂ Robert en Rudolf Crommelin, 1914.
 Scheveningen, ³/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 1910, 1911.
 Hoek van Holland, ¹/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 1905.
 Strand van Goeree, 1 P. van Eijk, 1916.
 IJmuiden ¹/₂ Jhr. W. C. van Heurn, Jan. 1915; ¹/₂ C. Kropf, 20 Febr. 1915.

Onderorde **Ostreacea**

Familie **OSTREIDAE**

Geslacht **OSTREA**

O. edulis L.

- Nederland, 2 weeke deelen (alc.), XIX.
 Noordzee, 5, XIX.
 Hoek van Holland, ⁴/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 1910.
 Texel, ⁴/₂ K. W. Dammerman, Sept. 1908; 3²/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
 Oosterschelde 6 (3 hiervan aangetast door *Cliona celata* Grant), XIX;
 1 parel, W. L. de Leeuw, 1891.

Orde **Eulamellibranchia**

Onderorde **Submytilacea**

Familie **ASTARTIDAE**

Geslacht **ASTARTE**

A. sulcata (da Costa)

Noordwijk, 1 P. P. de Koning, 1912.

Familie CYPRINIDAE

Geslacht CYPRINA

C. islandica (L.)

Katwijk, 1 A. A. van Bemmelen, XIX; 1 jong voorw. P. P. de Koning, Dec. 1912.

IJmuiden, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Jan. 1915.

Familie LUCINIDAE

Geslacht MONTACUTA

M. bidentata (Mont.)

IJmuiden, 1 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Westenschouwen, $\frac{1}{2}$ Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Onderorde Tellinacea

Familie TELLINIDAE

Geslacht TELLINA

T. fabula Gron.

Nederlandsche kust, 5, XIX.

Katwijk, $2\frac{1}{2}$ Dr. F. A. Jentink, 1906.

Noordwijk, $11\frac{1}{2}$ Dr. J. A. Herklots, XIX; 50 A. A. van Bemmelen, XIX; 5 J. H. Meijer, XX.

Strand Wassenaar—Scheveningen, 5 Dr. J. H. Vernhout, 14 Mei 1916.

Scheveningen, 12 Jhr. W. C. van Heurn, XX.

Strand van Goeree, 6 P. van Eijk, 1916.

Domburg, $1\frac{1}{2}$, XIX.

Geslacht MACOMA

M. balthica (L.)

Nederlandsche kust, 7, XIX.

Katwijk, $\frac{3}{2}$ Dr. F. A. Jentink, 1906; 1 Dr. J. J. Tesch, 29 April 1916.

Noordwijk, 35, XIX; $19\frac{1}{2}$ Dr. J. A. Herklots, XIX, 10 (alc.) Dr.

J. A. Herklots en A. A. van Bemmelen, XIX; $1\frac{1}{2}$ J. H. Meijer, XX; 1 C. Ritsema Cz., Nov. 1914.

Brielle, Maas-strand, 13 Jhr. W. C. van Heurn, 20 Juni 1909.

Strand van Goeree, $5\frac{1}{2}$ P. van Eijk, 1916.

Zeeburg bij Amsterdam, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Nov. 1911.

Zandvoort, 6 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Egmond aan Zee, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Bergen aan Zee, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Petten, $1\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 den Helder, zuidwal, $4\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Texel, $\frac{8}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Oosterend op Texel, $4\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Juni 1909.
 Domburg, 35, XIX.
 Strand bij Domburg, 66 Jhr. W. C. van Heurn, 1916.
 Zuidelijke kom der Zuiderzee, 25, 25 (alc.) Mej. Dr. C. Popta, Juli 1905.

M. tenuis (da Costa)

Nederlandsche kust, $4\frac{1}{2}$, XIX.
 Katwijk, 7, XIX.
 Noordwijk, 23 Dr. J. A. Herklots, XIX; 52, 1 (alc.) A. A. van Bemmelen, XIX.
 Strand Wassenaar—Scheveningen, 1 Dr. J. H. Vernhout, 14 Mei 1916.
 Scheveningen, $14\frac{3}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Maart 1911.
 Petten, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Texel, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Domburg, 39, XIX.
 Strand bij Domburg, 45 Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

Familie SCROBICULARIIDAE

Geslacht SCROBICULARIA

S. plana (da Costa)

Nederlandsche kust, $3\frac{2}{2}$, XIX.
 Katwijk, $\frac{3}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909.
 Scheveningen, $3\frac{22}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX.
 Hoek van Holland, 1 Jhr. W. C. van Heurn, 1910.
 Brielle, Maasstrand, 20 Jhr. W. C. van Heurn, 29 Juni 1909.
 Hellevoetsluis, $\frac{2}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 22 Juli 1909.
 Ouddorp, $\frac{1}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 22 Aug. 1915.
 Strand van Goeree, 4 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX; 2 P. van Eijk, 1916.
 Zeeburg bij Amsterdam, $\frac{3}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Nov. 1909.
 Zandvoort, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Petten, $\frac{4}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 den Helder, zuidwal, 2 K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Texel, $3\frac{4}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
 Strand bij Domburg, $2\frac{3}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.
 Strand tusschen Vrouwepolder en Veere, 30 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Geslacht SYNDESMYA

S. alba (W. Wood)

- Nederlandsche kust, $19\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX.
Katwijk, 52 Dr. E. Selenka, XIX; $11\frac{1}{2}$ P. P. de Koning, Dec. 1914.
Noordwijk, $28\frac{1}{2}$, 29 (alc.) Dr. J. A. Herklots, XIX; 3 (alc.) A. A.
van Bemmelen, XIX.
Wassenaar, 20 Mej. J. Scholten, 20 Febr. 1916.
Scheveningen, 3 R. T. Maitland, XIX.
Wijk aan Zee, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.

Geslacht LUTRICULARIA

L. tenuis (Mont.)

- Oosterend op Texel, talrijke voorw., Jhr. W. C. van Heurn, Juni 1909.

Familie DONACIDAE

Geslacht DONAX

D. vittatus (da Costa)

- Noordzee, 2 uit de maag van een visch, P. P. de Koning, 1913.
Katwijk, $39\frac{1}{2}$ Dr. F. A. Jentink, 1906.
Noordwijk, $132\frac{1}{2}$, XIX; 11 Dr. J. A. Herklots, XIX; $32\frac{1}{2}$ J. H.
Meijer, XX; 1 P. P. de Koning, Aug. 1914.
Strand Wassenaar—Scheveningen, 2 Dr. J. H. Vernhout, 14 Mei 1916.
Scheveningen, $97\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1911.
Hoek van Holland, 8 Dr. W. G. N. van der Sleen, 24 Jan. 1915.
Goeree, $\frac{1}{2}$ P. van Eijk, 1916.
Zandvoort, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Strand Wijk aan Zee—IJmuiden, 4 Dr. J. H. Vernhout, 1 Juni 1916.
Bergen aan Zee, $\frac{2}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Petten, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Texel, $\frac{5}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Vlieland, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1906.
Domburg, $43\frac{1}{2}$, XIX.
Strand bij Domburg, $27\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

Familie MACTRIDAE

Geslacht MACTRA.

M. corallina (L.)

- var. *atlantica* B. D. D.
Noordzee, 1, XIX.

- Nederlandsche kust, $1\frac{3}{2}$, XIX.
- Katwijk, 3 (alc.), XIX; 17 F. Pollen, 1862; $2\frac{16}{2}$ Dr. F. A. Jentink, 1906; $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; 4 C. Ritsema Cz., Nov. 1910; $\frac{3}{2}$ P. P. de Koning, Aug. 1915; $\frac{9}{2}$ A. M. A. Kohlbeck, Juli 1916.
- Noordwijk, $2\frac{2}{2}$ Dr. J. A. Herklots, XIX; 9 (alc.) Dr. J. A. Herklots en A. A. van Bemmelen, XIX.
- Wassenaar, 2, 3 (alc.) J. Flippo, Sept. 1913.
- Strand Wassenaar—Scheveningen, $2\frac{2}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 14 Mei 1916.
- Scheveningen, 1 Dr. E. D. van Oort, 10 Oct. 1901; 2 J. Semmelink, Mei 1910; $19\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1911.
- Hoek van Holland, $\frac{4}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909, 1910.
- Strand Hellevoetsluis—Rockanje, $\frac{1}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 21 Aug. 1915.
- Goeree, 2 P. van Eijk, 1916.
- Zandvoort, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; 1 Dr. W. G. N. van der Sleen, Febr. 1911.
- Strand Wijk aan Zee—IJmuiden, $\frac{12}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 1 Juni 1916.
- Egmond aan Zee, $\frac{2}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
- Petten, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
- Texel, $\frac{11}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; $\frac{3}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
- Vlieland, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1906.
- Strand bij Domburg, $6\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Juli 1916.
- M. glauca* Born.
- ? Strand bij Domburg, 8 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.
- M. solida* (L.)
- Katwijk, 17 jonge voorw., P. P. de Koning, Juli 1914.
- Noordwijk, 5 Dr. J. A. Herklots, XIX.
- Strand Wassenaar—Scheveningen, $6\frac{1}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 14 Mei 1916.
- Scheveningen, $\frac{1}{2}$, XIX; $3\frac{17}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1905--1910.
- Goeree, $\frac{6}{2}$ P. van Eijk, 1916.
- Zeeburg bij Amsterdam, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Nov. 1909.
- Strand Wijk aan Zee—IJmuiden, 1 Dr. J. H. Vernhout, 1 Juni 1916.
- Texel, $\frac{11}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; 1 Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
- Vlieland, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1906.
- Strand bij Domburg, 37 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

M. subtruncata (da Costa)

- Noordzee, 2, XIX.
Nederlandsche kust, 12, XIX.
Katwijk, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909; 2 C. Ritsema Cz., Nov. 1910; $\frac{30}{2}$ A. M. A. Kohlbeck, Juli 1916.
Noordwijk, 32, XIX; $11\frac{1}{2}$ Dr. J. A. Herklots, XIX; 15 (alc.) Dr. J. A. Herklots en A. A. van Bemmelen, XIX.
Strand Wassenaar—Scheveningen, $4\frac{15}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 14 Mei 1916.
Scheveningen, $\frac{1}{2}$, XIX; $41\frac{42}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX.
Ter Heide, $\frac{6}{2}$, XIX.
Hoek van Holland, 1 Jhr. W. C. van Heurn, XX.
Hellevoetsluis, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 22 Juli 1909.
Goeree, $\frac{4}{2}$ P. van Eijk, 1916.
Strand Wijk aan Zee—IJmuiden, 2 Dr. J. H. Vernhout, 1 Juni 1916.
Petten, $\frac{7}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Texel, $\frac{10}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Domburg, $\frac{6}{2}$, XIX.
Strand bij Domburg, $\frac{40}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Apr. 1916.

Onderorde Veneracea

Familie VENERIDAE

Geslacht VENUS

V. gallina L.

- Katwijk, 22 A. A. van Bemmelen, XIX; $\frac{10}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909.
Noordwijk, 9 Dr. J. A. Herklots en A. A. van Bemmelen, XIX.
Scheveningen, $4\frac{8}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1911.
Strand Noordwijk—Zandvoort, 5 P. P. de Koning, Aug. 1915.
Goeree, $\frac{1}{2}$ P. van Eijk, 1916.
Bergen aan Zee, $\frac{2}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Petten, $\frac{3}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Texel, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
Strand bij Domburg, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Geslacht DOSINIA

D. exoleta (L.)

- Noordzee, $\frac{2}{2}$ Robert en Rudolf Crommelin, 1914.
Katwijk, 4 A. A. van Bemmelen, XIX.

D. lincta (Pult.)

Noordwijk, 16 A. A. van Bemmelen, XIX.

Geslacht TAPES

T. rhomboides (Penn.)

Noordwijk, 2 A. A. van Bemmelen, XIX.

T. pullastra (Mont.)

Nederland, 1 Kuhl, XIX.

Noordzee, 3 (alc.) Zoölogisch Station den Helder, Sept. 1908.

Noordwijk, 1 A. A. van Bemmelen, XIX.

Scheveningen, $\frac{3}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1911.

Ter Heide, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 30 Juni 1909.

den Helder, zuidwal, 1 K. W. Dammerman, Sept. 1908.

Texel, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; $2\frac{9}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.

Strand bij Domburg, $1\frac{3}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Zoutelande, 1 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Familie PETRICOLIDAE

Geslacht PETRICOLA

P. pholadiformis Lam.

Katwijk, 1 Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909.

Noordwijk, 4 C. Ritsema Cz., 9 Juli 1915.

Scheveningen, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1905.

Goeree, $2\frac{2}{2}$ P. van Eijk, 1916.

Zandvoort, 1 G. Mansvelt, 1913.

Strand Wijk aan Zee—IJmuiden, $\frac{2}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 1 Juni 1916.

Petten, $5\frac{2}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.

den Helder, zuidwal, 1, 1 (alc.) Rijks-Instituut voor het onderzoek der zee, Sept. 1907; 13 (alc.) K. W. Dammerman, Sept. 1908.

Texel, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; $5\frac{10}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909; stuk veen met boorgaten, K. W. Dammerman, Sept. 1908.

Vlieland, $\frac{2}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1906.

Terschelling, 3 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Vlissingen, 1 Mr. G. F. baron thoe Schwartzenberg en Hohenlansberg, Oct. 1912.

Domburg, $13\frac{8}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1905; $\frac{5}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 13 Sept. 1912.

Oostkapelle, 4 jonge voorw., Jhr. W. C. van Heurn, Maart 1916.

Renesse, 11 Mevr. H. Martin—Icke, Juli 1911.
Westenschouwen, 8⁵/₂ Dr. J. H. Vernhout, 25 Aug. 1915.

Onderorde Cardiaceae
Familie CARDIIDAE
Geslacht CARDIUM

C. edule L.

Nederlandsche kust, 3, XIX, ¹⁴/₂ J. Flippo, 1913.
Katwijk, ²⁰/₂ Dr. F. A. Jentink, 1906; ¹/₂ Jhr. W. C. van Heurn,
10 Oct. 1909; ¹/₂ P. P. de Koning, Dec. 1914; ⁹/₂ A. M. A.
Kohlbeck, Juli 1916.
Noordwijk, ²⁶/₂, XIX; ²⁹/₂ Dr. J. A. Herklots, XIX; ¹²/₂ J. H.
Meijer, XX.
Wassenaar, 3 P. P. de Koning, Juni 1914.
Scheveningen, ³⁹³/₂ Jhr. W. C. van Heurn, XX, 1909, 1911.
Hoek van Holland, ¹/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
Goeree, ²/₂ P. van Eijk, 1916.
Zeeburg bij Amsterdam, ⁵⁹⁶/₂ Jhr. W. C. van Heurn, Nov. 1909,
4 April 1911.
den Helder, zuidwal, 4 (alc.) K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Texel, ²³/₂, 5 (alc.) K. W. Dammerman, Sept. 1908; ⁴¹/₂ Jhr. W.
C. van Heurn, 1909.
Vlieland, ²/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 1906, 1907.
Walcheren, 5 (alc.) Dr. J. A. Herklots, XIX.
Slik bij Vrouwepolder, 17 Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.
Zuiderzee, 2 Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
Zuidelijke kom der Zuiderzee, 42 (alc.) Mej. Dr. C. Popta, Juli 1905.
Lauwerzee, 1 (alc.) uit de maag van een groote zee-eend, XX.

C. echinatum L.

Katwijk, ¹/₂ Dr. F. A. Jentink, 1906; ¹/₂ A. M. A. Kohlbeck, 4
Aug. 1916.
Katwijk en Noordwijk, 5 A. A. van Bemmelen, XIX.
Noordwijk, ¹/₂ C. Ritsema Cz., 24 Juli 1915.
Scheveningen, ¹⁹/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 1902—1910.
Ter Heide, ²/₂ Jhr. W. C. van Heurn, Maart 1910.
Hoek van Holland, ⁹/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 1909, 1910; ¹/₂ Dr.
E. D. van Oort, 6 Juni 1915.
Goeree, 1 P. van Eijk, 1916.
Zandvoort, ²/₂ Dr. W. G. N. van der Sleen, 7 Jan. 1912.

- Texel, $\frac{2}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; $\frac{8}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
 Vlieland, $\frac{8}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1906, 1907.
 ten N. van Terschelling, 6 Jhr. W. C. van Heurn, 1915.

C. norvegicum Spengler

- Noordzee, 1 (alc.) weeke deelen, XIX.
 Noordwijk, 1 A. A. van Bemmelen, 3 Maart 1855.
 Scheveningen, $\frac{14}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX.
 IJmuiden, $\frac{11}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1905, Jan. 1915.
 Egmond aan Zee, $\frac{2}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Bergen aan Zee, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Petten, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
 Texel, $\frac{2}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
 Vlieland, $\frac{7}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1906, 1907.
 Domburg, $\frac{1}{2}$, XIX.
 Strand bij Domburg, $\frac{7}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

Onderorde Myacea

Familie GARIDAE

Geslacht GARI

G. ferroënsis (Chemn.)

- Noordwijk, 2 A. A. van Bemmelen, XIX.
 Strand tusschen Zandvoort en Noordwijk, 1 P. P. de Koning, 25 Aug. 1916.

Familie MYIDAE

Geslacht MYA

M. arenaria L.

- Katwijk, $2^{18/2}$ jonge voorw., P. P. de Koning, Jan. en Aug. 1915.
 Scheveningen, $\frac{18}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX, 1910, 1911.
 Hoek van Holland, $7^{3/2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1910.
 Brielle, $\frac{2}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX.
 Strand tusschen Hellevoetsluis en Rockanje, $\frac{3}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 21 Aug. 1915.
 Hellevoetsluis, $2^{5/2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 22 Juli 1909.
 Goeree, $\frac{5}{2}$ P. van Eijk, 1916.
 Zeeburg bij Amsterdam, $1^{3/2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Nov. 1909.
 IJmuiden, $\frac{2}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 8 Oct. 1905.
 den Helder, zuidwal, $\frac{14}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.

- Texel, $\frac{5}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; $5\frac{11}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
Oosterend op Texel, 5 jonge voorw., Jhr. W. C. van Heurn, Juni 1909.
Vlieland, $\frac{5}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1906, 1907.
Zeeland, 2, XIX.
Domburg, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX.
Zuiderzee, 4 Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
Zuidelijke kom der Zuiderzee, talrijke voorw. (droog en alc.), Mej. Dr. C. Popta, Juli 1905.

M. truncata L.

- Nederland, 4 (alc.), XIX.
Katwijk, $\frac{8}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909.
Noordwijk, $2\frac{6}{2}$, XIX; 6 (alc.) Dr. J. A. Herklots, XIX.
Scheveningen, $1\frac{31}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX.
Hoek van Holland, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1910.
Strand tusschen Hellevoetsluis en Rockanje, $\frac{1}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 21 Aug. 1915.
Zandvoort, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; $1\frac{4}{2}$ Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.
Egmond aan Zee, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Texel, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
Strand bij Domburg, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie CORBULIDAE

Geslacht CORBULA

C. gibba (Olivi)

- Katwijk, 1 P. P. de Koning, Oct. 1912.

Familie LUTRARIIDAE

Geslacht LUTRARIA

L. lutraria (L.)

- Scheveningen, $\frac{32}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX.
Tusschen Scheveningen en Loosduinen, $\frac{1}{2}$ C. Ritsema Cz., 1894.
Zandvoort, $\frac{1}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; $\frac{1}{2}$ Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.
Strand bij Domburg, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, Juli 1916.

Familie SOLENIDAE

Geslacht CULTELLUS

C. pellucidus (Penn.)

Noordwijk, 2 P. P. de Koning, 1912.

Geslacht ENSIS

E. ensis (L.)

Nederlandsche kust, 33²/₂, XIX.

Katwijk, 2¹/₂ Dr. F. A. Jentink, 1906; 2 A. M. A. Kohlbeck, Juli 1916.

Noordwijk, 1 (alc.) Dr. J. A. Herklots, XIX; 3 C. Ritsema Cz.,
24 Juli 1915.

Scheveningen, 2, XIX; 32 Jhr. W. C. van Heurn, XX, 1907, 1908.

Strand van Goeree, 5 P. van Eijk, 1916.

Bergen aan Zee, 1 K. W. Dammerman, Sept. 1908.

Texel, 1²/₂ K. W. Dammerman, Sept. 1908.

Strand bij Domburg, 3 Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

E. siliqua (L.)

Nederlandsche kust, 42, XIX.

Noordwijk, 3 A. A. van Bemmelen, XIX.

Strand van Goeree, 1 P. van Eijk, XX.

Terschelling, Noordvaarder, 4 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX,
Sept. 1915.

Ameland, 2 Dr. W. G. N. van der Sleen, XX.

Geslacht SOLEN

S. marginatus Penn.

Nederland, 1 (alc.), 1 weeke deelen (alc.), XIX.

IJmuiden, 2¹/₂ Dr. W. G. N. van der Sleen, Dec. 1911.

Strand bij Domburg, 4¹/₂ en fragmenten, Jhr. W. C. van Heurn, 1916.

Onderorde Adesmacea

Familie PHOLADIDAE

Geslacht PHOLAS

P. dactylus L.

Westenschouwen, 2 fragmenten, Dr. J. H. Vernhout, 25 Aug. 1915.

Geslacht BARNEA

B. candida (L.)

Katwijk, 2¹/₂ Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909.

Noordwijk, 2¹/₂ Dr. J. A. Herklots, XIX; 9¹⁶/₂, 65 (alc.) J. van
der Schalk, 1864.

Scheveningen, 2⁷/₂ Jhr. W. C. van Heurn, XX.

Hoek van Holland, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
Brielle, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, XX.
den Helder, zuidwal, $2\frac{1}{2}$, 45 (alc.) K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Texel, $\frac{8}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
Vlieland, $\frac{1}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1906.
Domburg, $1\frac{3}{2}$, XIX.
Strand bij Domburg, 3 Jhr. W. C. van Heurn, Mei 1916.
Westenschouwen, $\frac{2}{2}$ Dr. J. H. Vernhout, 25 Aug. 1915.

Geslacht ZIRPHEA

Z. crispata (L.)

Nederlandsche kust, 2, XIX; $\frac{2}{2}$ jonge voorw., Jhr. W. C. van Heurn, XX.
Katwijk, $\frac{3}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 10 Oct. 1909.
Noordwijk, 1, XIX; $4\frac{1}{2}$ Dr. J. A. Herklots, XIX; 6, 33 (alc.) J. van der Schalk, 1864.
Scheveningen, $1\frac{5}{2}$, talrijke jonge voorw., Jhr. W. C. van Heurn, XX, Dec. 1909.
Strand van Goeree, $\frac{1}{2}$ P. van Eijk, 1916.
den Helder, zuidwal, 43 (alc.) K. W. Dammerman, Sept. 1908.
Texel, $\frac{2}{2}$ K. W. Dammerman, Sept. 1908; $\frac{2}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1909.
Domburg, $1\frac{6}{2}$, XIX.
Strand bij Domburg, $\frac{2}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

Familie TEREDINIDAE

Geslacht TEREDO

T. navalis L.

Nederlandsche kust, 2 en stuk hout met gangen, XIX; 1 weeke deelen (alc.), XIX.
Kust van Zuid-Holland, stuk hout met gangen, XIX.

T. megotara Hanl.

Nederlandsche kust, 2, XIX.
Scheveningen, $\frac{3}{2}$ Jhr. W. C. van Heurn, 1907.

Klasse CEPHALOPODA

Orde Dibranchia

Onderorde Decapoda

Familie OMMASTREPHIDAE

Geslacht OMMASTREPHES

O. bartrami (Lesueur).

Zandvoort, 1 (alc.), XIX.

Geslacht TODARODES

T. sagittatus (Lam.)

Katwijk, 2 (alc.), 1862, April 1866.

Noordwijk, 1 (alc.), Nov. 1884.

Scheveningen, 2 (alc.) Dr. A. C. Oudemans, 7 Jan. 1890.

Familie SEPIIDAE

Geslacht SEPIA

S. officinalis (L.)Nederlandsche kust, 1 (alc.), 1 schelp, XIX; eieren (alc.) van deze soort of van *S. filliouxii*, XIX.

Kust van Noord-Holland, 1 (alc.), XIX.

Ouddorp, 4 schelpen van jonge voorw., Dr. J. H. Vernhout, 22 Aug. 1915.

Walcheren, 1 schelp, Jhr. W. C. van Heurn, April 1916.

S. elegans d'Orb.

Noordwijk, 2 schelpen, Dr. J. A. Herklots, XIX.

Ouddorp, 1 schelp, Dr. J. H. Vernhout, 22 Aug. 1915.

S. filliouxii Lafont.

Noordwijk, 1 (alc.), XIX.

Familie SEPIOLIDAE

Geslacht SEPIOLA

S. atlantica d'Orb.

Noordzee, 52° 30' N.B., 3° O. L., 4 (alc.) Rijks-Instituut voor het onderzoek der zee, 7 Nov. 1906.

Familie LOLIGINIDAE

Geslacht LOLIGO

L. forbesi Steenstr.

Nederlandsche kust, 2 (alc.) Zoölogisch Station te den Helder, XIX.

Noordwijk, 1 (alc.), 12 Jan. 1895.

L. media (L.)

Nederlandsche kust?, 1 (alc.) Cabinet Brugmans, ± 1800.

Katwijk, 1 (alc.), Aug. 1884.

Noordzee bij Terschellinger vuurschip, 3 (alc.) Rijks-Instituut voor het onderzoek der zee, 14 Nov. 1906.

Onderorde Octopoda
Familie OCTOPODIDAE
Geslacht OCTOPUS

O. octopodia (L.)

Nederlandsche kust, 1 (alc.) F. Pollen, XIX; ? stuk van een arm
(alc.), 1842.

Noordwijk, 1 (alc.), XIX.

Fossiele of daarop gelijkende schelpen van het strand bij Domburg.

Daar de verzamelaar van conchyliën op het strand tusschen Domburg en Westkapelle getroffen zal worden door tal van vreemdsoortige schelpen, die hij nergens anders op onze kust¹⁾ in zoo groote menigte zal vinden, acht ik het niet ondienstig een lijst te geven van de daar gevonden soorten, die het voorkomen van fossielen hebben.

Gibbula tumida (Mont.)

Gibbula cineraria (L.)

Cerithium spec.

Turritella spec.

Aporrhais pespelecani (L.). Kleine voorwerpen.

Capulus hungaricus (L.)

Calyptra chinensis (L.)

Neptunea antiqua (L.) subsp. *carinata* Penn.

Neptunea antiqua (L.) subsp. *striata* Jeffr. *sinistrorsa*.

Nassa pygmaea (Lam.)

Ocenebra erinaceus (L.)

Voluta spec.

Nucula spec.

Pectunculus glycymeris (L.)

Chlamys varia (L.)

Chlamys opercularis (L.)

Chlamys distorta (da Costa)

? *Chlamys flexuosa* (Poli)

Pecten maximus (L.)

Astarte sulcata (da Costa)

Astarte elliptica (Brown)

Astarte banksi (Leach)

---

1) Wellicht met uitzondering van de kust van Zeeuwsch-Vlaanderen.

Cardita spec.

Venericardia spec.

Cyprina islandica (L.)

? *Tellina squalida* (Pult.)

Macoma balthica (L.). Zeer groote voorwerpen.

? *Mactra corallina* (L.), var. Zeer groote voorwerpen, die in habitus overeenkomen met *M. corallina*, var. *atlantica*, maar een veel dikkere schelp bezitten, gelijk *M. solida* (L.).

Venus verrucosa L.

Venus fasciata (da Costa)

Tapes aureus (Gmel.)

Tapes decussatus (L.)

Tapes pullastra (Mont.)

Cardium norvegicum Spengler

? *Gari depressa* (Penn.)

Lutraria oblonga (Chemn.)

Panopaea norvegica (Spengler).

Corbicula spec. Zoetwater-soort.

Leiden, 8 September 1916